

Ocena dzikarzy w naturalnych warunkach podczas polowania indywidualnego

§ 1

Ocenię w naturalnych warunkach, w trakcie polowania indywidualnego mogą być poddane psy ras myśliwskich z grup FCI: III, IV, VI, VII i VIII. Psy oceniane są wyłącznie podczas pracy indywidualnej.

§ 2

Oceny dokonuje zespół sędziowski zgodnie z § 26 „Postanowień ogólnych”. Zespół sędziowski powinien być zdolny do zaobserwowania możliwie największej ilości zachowań psa oraz jego przewodnika podczas polowania indywidualnego. Tempo pracy psa wyznacza przewodnik, który decyduje o trasie podążania za psem.

Sędziowie dokonujący oceny powinni zachowywać się tak, by w jak najmniejszym stopniu wpływać na przebieg polowania i dochować warunków bezpieczeństwa.

§ 3

W przypadku oceny kilku psów należy wylosować kolejność startów. W przypadku oceny równoległej należy zachować odległość pozwalającą na indywidualną pracę. Zespół sędziowski może dokonać oceny wyłącznie na podstawie zaobserwowanej pracy psa. Sędziowie mogą wspomagać się urządzeniami lokalizującymi psy, ale może to być tylko forma dopełnienia oceny bądź stosowana w przypadku wyjaśniania niejasnych/spornych sytuacji.

Pies ma godzinę na znalezienie dzika. Jeżeli go w tym czasie nie znajdzie, pozostaje bez oceny. O zakończeniu pracy decyduje zespół sędziowski po konsultacji z przewodnikiem.

§ 4

W czasie oceny pracy psa muszą być przestrzegane zasady zawarte w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska o szczegółowych zasadach wykonywania polowania i znakowania tusz.*

§ 5

Ocenię nie podlega praca na innej zwierzynie niż dzik. W ocenie należy uwzględnić respektowanie innych gatunków.

Objaśnienia i wskazówki do oceny

1. Wiatr i sposób szukania (szerokość, głębokość, szybkość chodów)

Szczególną uwagę należy zwrócić na umiejętność przeszukiwania terenu i posługiwanie się wiatrem.

- Ocenę 4 otrzymuje pies, który po rozpoczęciu polowania natychmiast oddala się od przewodnika i pracuje zdecydowanie. W trakcie polowania pies może cofać się do przewodnika w celu nawiązania krótkiego kontaktu. Ocenę 4 otrzymuje tylko

pies, który znalazł dziki bez konieczności słownego zachęcania i w odległości pozwalającej na skuteczny podchód. Maksymalnie oceniane powinno być zachowanie psa, który w sposób wzorowy respektuje zwierzynę płową i skupia się wyłącznie na pracy na dziku.

- Ocenę 3 otrzymuje pies, który pracuje chętnie, ale jego powroty do przewodnika są częste i wymagają zachęcania do podjęcia dalszej pracy.
- Ocenę 2 otrzymuje pies, który pracuje bez odpowiedniej dynamiki, przeszukując rewir wyłącznie w zasięgu wzroku, zmuszając przewodnika do wchodzenia w trudno dostępne miejsca, które pies powinien przeszukać samodzielnie; oceny wyższej niż 2 nie może uzyskać pies, który lokalizując pusty barłóg, uporczywie oszczekuje go, jakby znajdował się tam dzik.
- Ocenę 1 otrzymuje pies, który znajduje dziki, ale niemal cały czas przebywa w pobliżu przewodnika, przeszukuje teren wyłącznie zachęcany komendami, a znalezienie dzika kosztuje przewodnika więcej wysiłku niż jest to wskazane przy skutecznym polowaniu z dzikarzem.
- Ocenę 0 otrzymuje pies, który nie podejmuje pracy, a także taki, który pracuje niemal cały czas w pobliżu przewodnika i któremu nie udaje mu się zlokalizować dzików.

Nakierowywanie psa poprzez wskazywanie ręką kierunku szukania ani krótkie sygnały dźwiękowe w celu nawiązania kontaktu z psem nie powodują obniżenia oceny. Natomiast głośne lub/i wielokrotne wydawanie komend zachęcających psa do pracy oraz niestosowanie się przewodnika do sugestii/uwag sędziego powoduje stopniowe obniżanie oceny w tej konkurencji wedle uznania zespołu sędziowskiego (sędziowie biorą pod uwagę warunki terenowe, atmosferyczne i sposób prowadzenia psa).

2. Odwaga, prawidłowość, zręczność, wytrwałość

W tej konkurencji istotna jest faktyczna zręczność psa podczas pracy na dziku. Pies ma swoją dynamiczną i nieustępliwą pracą wskazać dokładne miejsce zalegania dzika i dać możliwość oddania skutecznego strzału. Nie jest istotne, czy pies osacza dzika od strony gwizdu, czy od strony chwostu. Jego celem nadrzędnym ma być zręczne unikanie zranienia przez zwierza przy jednoczesnym wywieraniu nań presji. Pies ma być wytrwały i odważny podczas stanowienia, ale rozsądny w podążaniu za dzikiem. Musi umieć samodzielnie zdecydować, kiedy odpuścić gonitwę za zdrowym dzikiem lub dać się odwołać przez przewodnika. Zarówno sposób atakowania, jak i wytrwałość w gonie powinny być dostosowane do specyfiki polowania indywidualnego. Przy osaczaniu ważniejsze niż wypędzenie dzika jest takie oszczekiwanie, które daje możliwość podejścia myśliwego na strzał.

- Ocenę 4 otrzymuje pies, który oszczekuje dzika z bezpośredniej, ale bezpiecznej dla niego odległości, wystawia dzika do oddania bezpiecznego strzału przez myśliwego, znajdując się cały czas w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Ocenę 4 otrzymuje pies, który nie daje się zgubić kluczącemu po gęstwinach dzikowi, wciąż wywierając nań bezpośrednią presję.
- Ocenę 3 otrzymuje pies, który oszczekuje dzika z odległości wymagającej od

przewodnika bliższego podejścia w celu oddania bezpiecznego strzału. Ocenę 3 otrzymuje pies, który podąża za kluczącym dzikiem, próbując go stanąć.

- Ocenę 2 otrzymuje pies, który nie potrafi wystawić dzika na strzał oraz taki, który został ranny przez dzika.
- Ocenę 1 otrzymuje pies, który uporczywie goni zdrowego dzika zbyt daleko i wytrwale, uniemożliwiając oddanie skutecznego strzału. Nie wraca do pracy w rewirze w czasie przekraczającym 30 minut od momentu podjęcia gonu.
- Ocenę 0 otrzymuje pies, który nie wykazuje chęci do pracy na dziku bądź uporczywie szczeka na puste barłogi albo szczeka z odległości niepozwalającej stwierdzić, gdzie zalega dzik.

Przy ocenie odwagi, prawidłowości, zręczności i wytrwałości w atakowaniu zwierza należy brać pod uwagę cechy charakterystyczne dla poszczególnych ras.

3. Głos (częstotliwość i donośność) i głoszenie stanowionego dzika

W tej konkurencji istotna jest częstotliwość i donośność głosu psa. Należy promować psy używające głosu intensywnie podczas pracy na dziku, unikające głoszenia na zimnym tropie bądź na inną zwierzynę niż dzik. Głos psa ma powodować odwrócenie uwagi dzika od podchodzącego przewodnika oraz zagłuszyć jego kroki. Gonu za inną zwierzyną niż dzik nie należy traktować jako błąd, jeżeli pies po około 100 metrach sam lub na komendę przewodnika przerwie ją i powróci do pracy, natomiast zdecydowanie powinny być promowane psy respektujące zwierzynę inną niż dziki.

- Ocenę 4 otrzymuje pies oszczekujący dzika donośnie, z dużą częstotliwością i krótkimi przerwami zarówno podczas osaczania, jak i w gonie. Nie uznaje się za błąd szczekania po gorącym tropie, które w krótkim czasie doprowadza psa do miejsca zalegania dzików bądź w dużej odległości za dzikiem uchodzącym przed kilkoma chwilami.
- Ocenę 3 otrzymuje pies, który podczas osaczania oszczekuje dzika mniej donośnie lub z nieco dłuższymi przerwami, w gonie odzywając się z dużymi przerwami.
- Ocenę 2 otrzymuje pies oszczekujący zalegającego dzika głosem mało donośnym, z długimi przerwami.
- Ocenę 1 otrzymuje pies, który oszczekuje dzika pojedynczymi szczeknięciami i z długimi pauzami.
- Ocenę 0 dostaje pies, który nie podjął pracy.

Oceniając głos (częstotliwość i donośność) i głoszenie uchodzącego dzika, należy mieć na uwadze specyfikę szczekania psów poszczególnych ras.

4. Współpraca z przewodnikiem i posłuszeństwo

W trakcie polowania ocenia się to, jak pies reaguje na polecenia przewodnika. Po gonie pies powinien samodzielnie powrócić do przewodnika w czasie pozwalającym na kontynuowanie polowania.

- Ocenę 4 otrzymuje pies, który poprawnie zachowuje się w trakcie przygotowań do wejścia w łowisko, ochoczo reaguje na komendy przewodnika, prawidłowo chodzi na smyczy, nie wykazuje agresji, nie atakuje zwierząt gospodarskich, a po zakończonej pracy wraca do przewodnika. Nie jest błędem gonienie innej zwierzyny niż dzik, pod warunkiem że jest to tylko forma „odprowadzenia” jej na nieznaczną odległość, ani to, że pies reaguje na odwołanie przez przewodnika, po którym następuje powrót do szukania dzików.
- Ocenę 3 otrzymuje pies, który oprócz dzików sporadycznie pogoni inną zwierzynę, lecz po odwołaniu przez przewodnika wróci do szukania dzików.
- Ocenę 2 otrzymuje pies, który nie respektuje również zwierzyny płowej, głośno i z zawzięciem ją oszczekując, po czym wraca do szukania dzików. W trakcie trwającego polowania nie atakuje zwierząt gospodarskich, a po zakończonym polowaniu wraca do przewodnika w czasie dłuższym niż 20 minut.
- Ocenę 1 otrzymuje pies, który notorycznie nie reaguje na komendy przewodnika. Nie respektuje zwierzyny płowej i wraca do przewodnika w czasie dłuższym niż 30 minut.
- Ocenę 0 otrzymuje pies, który nie podejmuje pracy, nie reaguje na polecenia przewodnika.

5. Zachowanie przy martwej zwierzynie

Po strzale pies powinien podążyć za strzelaną zwierzyną lub wrócić do przewodnika celem doprowadzenia do dzika.

- Ocenę 4 otrzymuje pies, który pozostaje przy dziku lub wraca do przewodnika w celu doprowadzenia do zwierzyny. Zaletą jest oszczekiwanie martwego dzika.
- Ocenę 3 otrzymuje pies, który oddala się od strzelonego dzika, jednak po zachęceniu doprowadza do zwierzyny.
- Ocenę 2 otrzymuje pies, który nie interesuje się martwym dzikiem i nie wykazuje skłonności do doprowadzenia do zwierzyny.
- Ocenę 1 otrzymuje pies, który oddala się na znaczną odległość od zwierzyny i nie wykazuje zainteresowania martwym dzikiem.
- Ocenę 0 otrzymuje pies, który wykazuje lękliwość wobec martwego dzika. Agresja wobec ludzi powoduje dyskwalifikację.

Maksymalna liczba punktów do uzyskania wynosi 124.

Karta oceny

Praca dzikarzy w naturalnych warunkach podczas polowania indywidualnego

w..... dn. ....

Nazwa psa z przydomkiem.....

Data urodzenia ..... rasa ..... płęć .....

PKR ..... Nr tatuażu / chip ..... maść .....

Ojciec ..... PKR .....

Matka ..... PKR .....

Właściciel .....

Hodowca .....

Przewodnik .....

Data i czas rozpoczęcia pracy:.....

L.p.	Konkurencja	Współczynnik	Limity punktów do dyplomów			Ocena	Suma punktów
			93	75	60		
			Dyplom				
			I°	II°	III°		
			Minimalne oceny do dyplomów				
1	Wiatr, sposób szukania	10	3	3	2		
2	Szczekliwość, głos	8	3	2	2		
3	Odwaga, ciętość, wytrwałość	8	3	2	2		
4	Współpraca przewodnika z psem i posłuszeństwo	3	3	2	1		
5	Zachowanie przy martwej zwierzynie	2	3	2	1		
Razem							

Warunki pogodowe i terenowe:.....

.....
 .....

Data i czas zakończenia pracy..... Szczegółowy opis

pracy:.....

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Komisja przyznała dyplom ..... stopnia.
Certyfikat psa ułożonego do polowania uzyskuje pies, który otrzymał dyplom minimum III°.
Certyfikat psa ułożonego do polowania: tak nie
w specjalności.....

Sędzia Główny
.....

Czytelne podpisy Sędziów dokonujących oceny
.....

m.p.

.....
.....